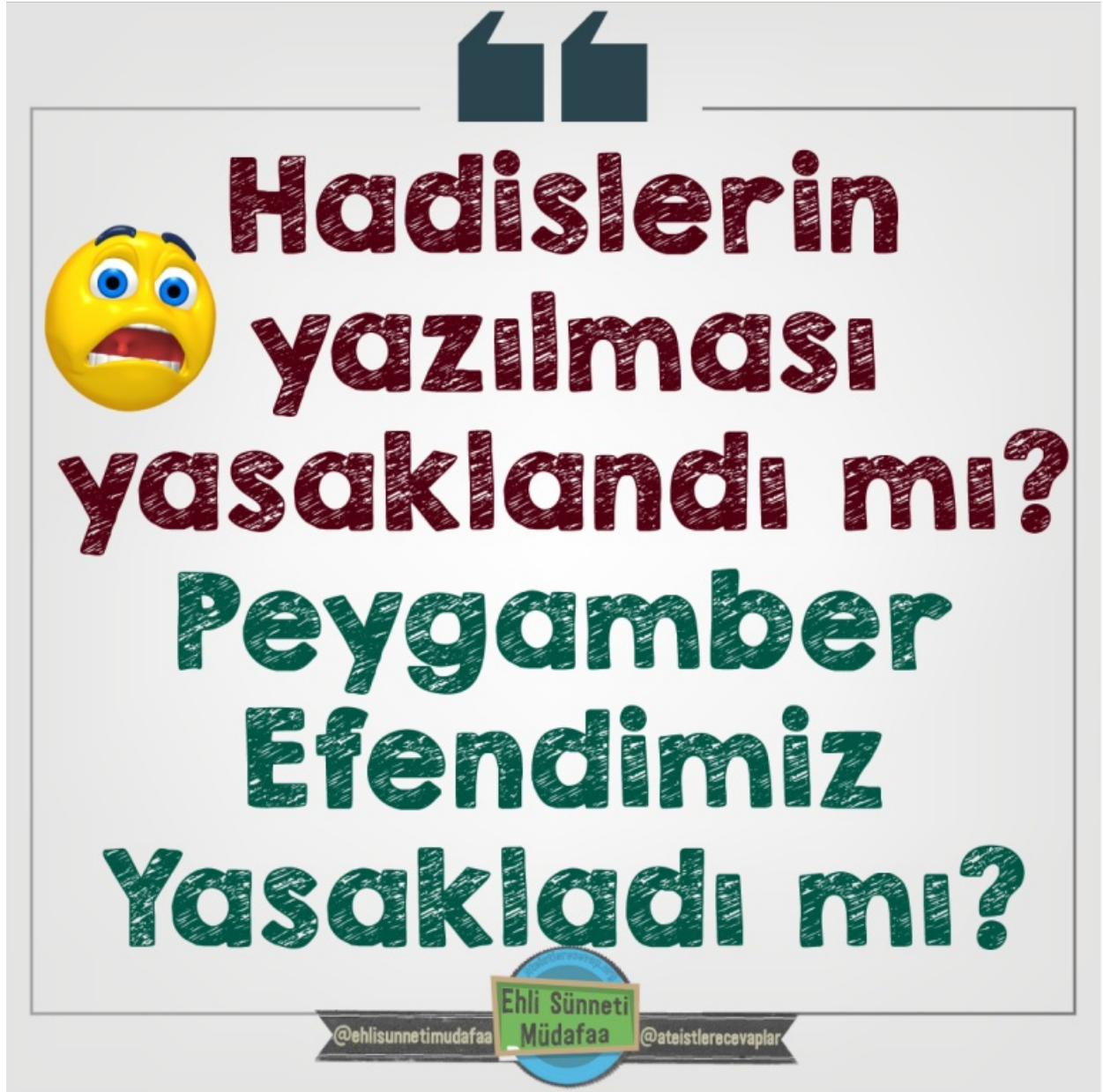

Hadislerin Yazılması Yasaklandı Mı?

ateistlerecevap.org/2018/08/hadislerin-yazilmasi-yasaklandi-mi.html

by Ateistlere Cevap -

August 1, 2018

Hadisler hakkında reformistlerden şu iddiayı hep duyarsınız “**Hadisler Peygamberin vefatından 200 sene sonra yazılmaya başlandı, bide zaten Peygamber hadislerin yazılmasını yasakladı böyle sözlere nasıl itibar edelim**” Bu iddia tamamiyle yalan ve eksiktir.

Hadislerin yazılmasını yasaklayan hadisin aslı şudur “**Benden [Kur’an’dan başka] bir şey yazmayınız! Kim benden Kur’an’dan başka bir şey yazmışsa onu imha etsin**” (Müslim, Zuhd,72)”

Daha önceleride söylemiştim tekrar tekrar söyleyeyim **ateistler ile hadis inkarcılarının aralarında pek bir fark yoktur birsi cımbızlama yapıp Kuran’ı, İslam’ı diğer hadisleri inkar ediyor**. Reformistlere işlerine gelmeyen bir ayet söyleyin hemen atılırlar “Cımbızlama yapma diğer ayetlere de bak” ama iş hadislere gelince bunu uygulamazlar işlerine gelen

hadisi alır işlerine gelmeyi almazlar hadisleri topluca değerlendirseler aslında mesele çözülecek.

Önce bir meseleye açıklık getirelim hadisler peygamber efendimiz vefat ettikten 200 yıl sonra yazılmaya başlanmadı bu tamamiyle uydurma bir iddiadır şimdi biraz özet bilgi vereceğim detayına başka bir yazıda değineceğim inşaAllah.

İslâmî kaynakların verdiği bilgiye göre, hadisleri Hz. Peygamber (asm)’den ilk duyup hıfzeden sahâbe neslinin birbir aradan çekildiğini (vefat ettiğini) ve yerlerine kendileri gibi sünneti bilen hafızların bırakılmadığını, ayrıca bid’atlerin de yayılmaya başladığını gören halife Ömer b. Abdulaziz (ö.101/719), bütün vâli ve âlimlere mektup göndererek hadislerin yazıya geçirilmesini emretmiştir. Emrin gereğini ilk gerçekleştiren ünlü âlim imam Zührî (ö.124/741) olmuştur (1).

Burada altı çizilmesi gereken nokta şudur: Zührî’nin gerçekleştirdiği faaliyet -devlet eliyle yaptırılan- resmi tedvîndir. Daha önceleri fertler bazında gayri resmi (devlet eliyle olmayan) kitabet/hadisleri yazıyla kaydetme ve tedvin etme işi hep var olagelmıştır. Abdullah b. Amr b. el-‘As’ın (ö.63/682) bin hadisi ihtiva eden “es-Sahifetu’s-Sâdıka”sı ile Hemmâm b. Münebbih’in (ö.101/719) hocası Ebû Hureyre’den aldığı hadisleri içeren yüz otuz sekiz hadislik sahifesi bunlar arasında en meşhur olanlarıdır (2).

Kaldı ki, Hz. Peygamber (asm) tarafından bizzat yazdırılmış olan bazı vesikalar, mektupların varlığı, yine -yukarıda iki örnek verildiği üzere- onun zamanında bazı sahabilerce yazılmış hadis sahifelerinin bulunduğu bu gün ilmî olarak ispatlanmış ve neşredilmiş bulunmaktadır (3).

Yani 200 sene sonra yazılması meselesi devlet eliyle yaptırılan ilk resmi tedvindir. Devlet eliyle yaptırılmayan gayri resmi olan hadis yazımı zaten hep vardı o yüzden bu iddia yanlış ve eksiktir.

Bin hadis ihtiva eden “es-Sahifetu’s-Sâdıka” sahibi Abdullah b. Amr b. As’ın anlattığı şu olay hadislerin yazıya geçirilmesine dair verilen izin bakımından manidardır:

“Resulullah’dan duyduğum her şeyi ezberlemek maksadıyla yazıyordum. Kureyş beni bundan nehyetti ve ‘Resulullah (a.s.m) kızgınlık ve sükûnet hallerinde konuşan bir insan iken, sen ondan duyduğun her şeyi nasıl yazarsın?’ dediler. Bunun üzerine yazmaktan vazgeçtim. Sonra durumu Resulullah’a arzettim. Eliyle ağzına işaret ederek; ‘Yaz, canım kudret elinde olan Allah’a yemin ederim ki buradan haktan başka bir şey çıkmaz.’ buyurdu.”(Ebu Davud, ilim,3).

Hz.Ebu Hureyre’nin şu ifadeleri de Hz. Peygamber (asm) zamanında hadislerin ezberlenmesi yanında yazıldığını da göstermektedir:

“Resulullah’ın ashabı içinde Abdullah b. Amr hariç, benden daha fazla hadis rivayet eden kimse yoktur, Abdullah YAZAR, ben yazmazdım.”(Buharî, ilim, 39).

Başlangıçta -hadisin yazılması ile ilgili- görülen bazı tereddütler neticede ortadan kalkmış ve hadislerin yazıya geçirilmesinin cevazına fikir birliği sağlanmıştır(4).

Hattâbî bu konuda şu açıklamayı yapıyor:

“Hadislerin yazı ile tesbiti ile ilgili bu yasağın İslâmiyetin ilk yıllarına ait olup sonradan kaldırılmış olması icab eder.

Çünkü o yıllarda Hz. Peygambere Kur’an âyetleri inmeye devam ediyordu. İnen âyetler vahiy kâtipleri tarafından kaydediliyordu. Kur’an âyetlerinin yazı ile tespit edildiği o günlerde bir taraftan da hadislerin yazı ile tespit edilmesine izin verilmesi halinde Kur’an âyetleri ile hadislerin karışarak bir sayfaya yazılması ihtimali vardı. Böyle bir sakıncanın bulunmaması halinde ilmin yazı ile tesbitinin yasaklanması düşünülemez.

Nitekim Hz. Peygamber Efendimizin daha sonraki yıllarda ümmetine “Sizden benim bu sözümü dinleyenler, burada bulunmayanlara iletin.”[Buhari/İlim-9] buyurması, bu yasağın daha sonraki yıllarda kalktığını gösterir.

Özetle:

Alimlerimiz, hadislerin yazılmasını yasaklamayı ifade eden hadis rivayeti ile, hadislerin yazılmasına izin veren ve fiilen yazıldığını gösteren sahih hadis rivayetlerini bir arada değerlendirip sonucu birkaç ihtimale dayandırmışlardır:

Birincisi; yasak emri, Kur’an’ın nazil olduğu ilk döneme aittir. Yazmaya ruhsat ise, diğer zamanlar içindir.

İkincisi; yasak emri, Kur’an’la birebir aynı sahife ya da levha üzerine hiçbir şeyin yazılmamasını kastetmektedir. Çünkü satır aralarına veya kenarlara yazılacak kelime ve cümleler, insana Kur’ân-ı Kerîm’denmiş gibi bir hüküm verdirebilirdi. Ruhsat ise, Kur’an’la aynı sayfada yazılmama durumuyla ilgilidir.

Üçüncüsü; yasak, hadisleri ezberlemeden sadece yazıya dökenler içindir. O zaman hem yazı yazarlar az, hem doğru yazarlar nadir olduğu için, hadisleri ezberlemeden sadece yazıyla kaydedenlerin yanlış yazacakları endişesiyle yasak konmuştur. Ruhsat ise, ezber ile yazmayı birlikte yapanlara yöneliktir.

Kabul gören genel ifade, karışma tehlikesinin bulunduğu zaman genel olarak yasaklanmış, bu tehlike ortadan kalkınca da izin verilmiş olmasından ibarettir.(5)

Son olarak zayıfta olsa bir hadisi nakledelim (zayıf ve uydurma farklı şeylerdir):

“Ensar’dan bir adam Hz. Peygamber (asm)’in mescidinde oturur, Hz. Peygamber (asm)’den hadis dinler, (hadis dinlemek) hoşuna gider ama ezberleyemezdi. Hz. Peygamber (asm)’e bu durumdan yakındı ve şöyle dedi: “Ya Resulallah! Ben sizden hadis dinliyorum, hoşuma gidiyor, fakat ezberleyemiyorum.”

Bunun üzerine Hz. Peygamber (asm) “Elinin yardımına müracaat et.” buyurdu ve eliyle yazıyı işaret etti.” (Tirmizi, ilim, 12)

Bu kadar açıklamanın yeterli olduğunu düşünüyorum Selamette 😊

Kaynaklar:

- 1: İbn Hacer, Fethu'l-Barî, 1/208
- 2: Çakan, İsmail Lütfü, Hadis Edebiyatı, s.12
- 3: M. Hamidullah, el-Vesâiku's-siyasiye; Çakan, a.g.e
- 4: İbn Salah, Ulumu'l-Hadis, s.161
- 5: İbn Kesîr, İhtisâru Ulûmi'l-hadîs, A. Şâkir neşri, Mısır, 1951, s. 132 vd.